

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΥΠΗΡΕΣΙΑ:

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Αντικαθίστανται ή τροποποιούνται διατάξεις των εξής νομοθετημάτων:

- 1 . N. 4274/2014 ΦΕΚ Α' 147
- 2 . Ποινικός Κώδικας ΠΔ 283/1985, ΦΕΚ Α'106, όπως ισχύει.
- 3 . Κώδικας Ποινικής Δικονομίας ΠΔ 258/1986, ΦΕΚ Α'121, όπως ισχύει.
- 4 . N. 4139/2013 ΦΕΚ Α' 74
- 5 . N. 2298/1995 ΦΕΚ Α' 62
- 6 . N. 3860/2010 ΦΕΚ Α' 111,

προκειμένου να αποκατασταθεί η αποτελεσματικότερη εκπλήρωση της αποστολής του σωφρονιστικού συστήματος με την τήρηση ταυτόχρονα βασικών δικαιοκρατικών εγγυήσεων και να προσαρμοστεί η λειτουργία του, θεσμικά και οργανωτικά, στις σύγχρονες ανάγκες και εξελίξεις ως προς την ασφάλεια των καταστημάτων κράτησης και ως προς την ασφάλεια των δικαιωμάτων των κρατουμένων. Περαιτέρω, επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση της ποινικής παρέμβασης στις πράξεις που τελούνται από ανήλικους και του εγκλεισμού τους σε καταστήματα κράτησης ή της τοποθέτησής τους σε ιδρύματα αγωγής. Άλλωστε, γίνεται προσπάθεια ουσιαστικής

αποσυμφόρησης των καταστημάτων κράτησης που αναλογικά περιλαμβάνει όλη την κλίμακα των τελούμενων πράξεων και των κρατούμενων, χωρίς διακρίσεις. Οι παρεμβάσεις αυτές προϋποθέτουν άλλωστε μεταρρυθμίσεις διατάξεων του ποινικού κώδικα και του κώδικα ποινικής δικονομίας. Τέλος, με παρεμβάσεις στη νομοθεσία για τα ναρκωτικά επιδιώκεται η διευκόλυνση της επιλογής της απεξάρτησης από κρατούμενους και μη χρήστες ναρκωτικών ουσιών και γίνεται προσπάθεια να αναβαθμιστεί ο ρόλος των εγκεκριμένων οργανισμών απεξάρτησης.

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

1. Χορηγούνται εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος μετά από πρόταση των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, και για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων για τη ρύθμιση επιμέρους ειδικότερων ζητημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή διατάξεων του νόμου, ως εξής:
  - α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται ο αριθμός των ωρών νυχτερινής απασχόλησης εργάσιμων ημερών, ημερήσιας και νυχτερινής απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας και καθ' υπέρβαση της εβδομαδιαίας υποχρεωτικής εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και της υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης αυτών, καθώς και της κατανομής αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 21.1.2015 (άρθρο 8 παρ. 10 Σχεδίου Νόμου)
  - β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται ο αριθμός των ωρών για εργασία πέραν του πενθημέρου του προσωπικού φρούρησης που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 15.3.2015 (άρθρο 8 παρ. 11 Σχεδίου Νόμου).
2. Ορίζεται ότι: Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων ανοικτής ή ημιελεύθερης διαβίωσης στα οποία θα υλοποιηθούν τα μέτρα της παρ. 1 του άρθρου 122 και παρ. 1 του άρθρου 123 του Ποινικού Κώδικα θα ρυθμιστούν με την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, που θα εκδοθούν με πρόταση των αρμόδιων Υπουργών (άρθρο 9 Σχεδίου Νόμου).
3. Εισάγεται ρύθμιση αναφορικά με το ζήτημα του Αρχείου Συνταχθεισών Διαθηκών: Η προθεσμία της παραγράφου 6 του άρθρου 10 του ν.δ. 3082/1954 (ΦΕΚ Α' 257), που παρατάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4111/2013

(Α 18) μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014 παρατείνεται για δύο ακόμη έτη από τη λήξη της, δηλαδή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Για τις διατάξεις του Ν. 4274/2014 ασκήθηκε έντονη κριτική από την πλειονότητα των ειδικών επιστημόνων (ποινικολόγων και εγκληματολόγων), ως προς πρόδηλα ζητήματα συνταγματικότητας στο πεδίο των αρχών της ισότητας και της αναλογικότητας. Επίσης, σημαντική ήταν η κριτική Ήδη, υφίσταντο άλλες ρητές και σαφείς προβλέψεις για την αντιμετώπιση των κρατουμένων που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην κοινή διαβίωση και στην εν γένει εύρυθμη λειτουργία του σωφρονιστικού καταστήματος. Εξάλλου, η συγκέντρωση σε ένα και μόνο χώρο κρατουμένων που κρίνονται επικίνδυνοι, η προτίμηση μιας φυλακής που δεν βρίσκεται στον ασφαλέστερο τόπο και η δυσκαμψία στις μεταγωγές, αναιρούν αντί να προσθέτουν ασφάλεια. Ο προορισμός τους να λειτουργήσουν συμβολικά ως ένας δύσκαμπτος θεσμός «πειθαρχείου», συνδεδεμένος με κρίσιμες υποχωρήσεις από θεμελιώδεις κατακτήσεις και δικαιώματα στο χώρο της φυλακής, και η στήριξή τους σε αυθαίρετες κρίσεις περί της «επικινδυνότητας» του κρατούμενου και στην άδικη διπλή αξιολόγηση του είδους του εγκλήματος, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές.

Άλλωστε, από τις δυνσλειτουργίες και ανεπάρκειες του σωφρονιστικού συστήματος συνεχίζει να παράγεται και ένας σημαντικός αριθμός καταδικαστικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που, εκτός από τη γέννηση της υποχρέωσης της Ελληνικής Δημοκρατίας για καταβολή σημαντικών ποσών χρηματικής ικανοποίησης, εν μέσω οικονομικής κρίσης, αναδεικνύει –και μάλιστα σε ευρωπαϊκό επίπεδο- την αδυναμία της να ανταποκριθεί στη διασφάλιση του απαιτούμενου επιπέδου ανθρώπινων και αξιοπρεπών συνθηκών κράτησης στις φυλακές. Η διαπίστωση αυτή αφορά μάλιστα ακόμη περισσότερο τις περιπτώσεις των κρατουμένων στο Νοσοκομείο και στο Ψυχιατρείο Φυλακών Κορυδαλλού, αλλά και τις περιπτώσεις ανάπηρων και εν γένει σοβαρά πασχόντων και ασθενών κρατουμένων, που, εκτός από το βάρος της ποινής, φέρουν και το βάρος

της πάθησής τους. Η παραπήρηση αυτή ισχύει άλλωστε και για τους εξαρτημένους από ναρκωτικές ουσίες που συμμετέχουν σε θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης εντός της φυλακής.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με τις καταδικαστικές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για συνθήκες κράτησης η Ελλάδα έχει τα τελευταία πέντε μόλις χρόνια καταδικαστεί συνολικά **13 φορές** (με προσφεύγοντες κρατούμενους άνω των 150) για παραβίαση του άρ. 3 ΕΣΔΑ λόγω συνθηκών κράτησης, αφού το Δικαστήριο έκρινε ότι οι συνθήκες αυτές συνιστούν απάνθρωπη και εξεντελιστική μεταχείριση. Τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί ή εικρεμεί η καταβολή τους ανέρχονται συνολικά σε **1.423.700 ευρώ συν τόκους**.

Η παρούσα προσπάθεια αποσυμφόρησης του σωφρονιστικού συστήματος ακολουθεί μια σειρά από σχετικούς νόμους που εκδόθηκαν με σταθερή συχνότητα την τελευταία δεκαετία (3346/2005, 3727/2008, 3772/2009, 3904/2010, 4043/2012, 4198/2013, άρθρο 11 Ν. 4274/2014), αλλά δεν εντάσσεται στη λογική αποσπασματικής διαχείρισης των προβλημάτων, με την επέκταση των σχετικών ρυθμίσεων σε όλους τους κρατούμενους ανάλογα προς τη βαρύτητα της ποινής τους. Διαμορφώνεται έτσι μια αναγκαία βάση για περαιτέρω παρέμβαση σε κάθε όψη του συστήματος ποινικής καταστολής (νομοθετική, δικαστική, σωφρονιστική) και κάθε λειτουργία του (αντεγκληματική και εγγυητική/φιλελεύθερη).

Περαιτέρω, αναγκαίες παρεμβάσεις γίνονται σε βασικούς πυλώνες του Δικαίου των Ανηλίκων, με στόχο την ελαχιστοποίηση του εγκλεισμού των ανηλίκων δραστών, αφού ο εγκλεισμός διατηρείται μόνο σε πολύ βαριά εγκλήματα που αν τελούνταν από ενήλικο θα τιμωρούνταν ως κακουργήματα με ισόβια κάθειρξη, καθώς και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν έχει επιβληθεί τοποθέτηση σε ίδρυμα αγωγής και ο ανήλικος διαφεύγει επανειλημμένως από αυτό και ο ποινικός σωφρονισμός κρίνεται απολύτως αναγκαίος, ή όταν τελέσει εκ νέου πράξη, που εάν την τελούσε ενήλικος θα ήταν κακούργημα που εμπεριέχει στοιχεία βίας. Η παρέμβαση αυτή ακολουθεί το πρότυπο της προώθησης εναλλακτικών της κράτησης μέτρων και συμβάλλει στην αποφυγή των αρνητικών συνεπειών του εγκλεισμού, όπως η κοινωνική περιθωριοποίηση, ιδίως με το στιγματιστικό βάρος που την ακολουθεί, και ο ερχομός σε επαφή με χώρους όπου μπορεί να λειτουργήσουν διαδικασίες

εκμάθησης της εγκληματικής δραστηριότητας. Έτσι η ελληνική νομοθεσία προσαρμόζεται και στα διεθνώς νομοθετικά κρατούντα.

Τέλος, η εφαρμογή στην πράξη, τόσο στα δικαστήρια όσο και στα καταστήματα κράτησης του Νόμου 4139/2013 «Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 74/20-03-2013) τα τελευταία δύο χρόνια, αναφορικά με τα ευεργετικά μέτρα για όποιον παρακολουθεί θεραπευτικό πρόγραμμα με τα απεξάρτησης, ήταν διστακτική, μεταξύ άλλων και λόγω κάποιων ασαφειών του νόμου. Με την παρούσα νομοθετική παρέμβαση γίνεται προσπάθεια αποσαφήνισης και ταυτόχρονα προσαρμογής της σχετικής νομοθεσίας προς τις τροποποιήσεις που επέρχονται σε άλλα άρθρα του παρόντος Σχεδίου Νόμου με στόχο τη διευκόλυνση της επιλογής της απεξάρτησης.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η αποτελεσματικότερη άσκηση της σύγχρονης ποινικής και σωφρονιστικής πολιτικής σε αναφορά με ξεχωριστές κατηγορίες δραστών εγκλημάτων (ανήλικους) ή κρατουμένων (λ.χ. ανήλικοι ποινικά υπεύθυνοι, σοβαρά ασθενείς κρατούμενοι, εξαρτημένοι), η αντιμετώπιση των φαινομένου των υπερπληθυσμού/συνωστισμού των καταστημάτων κράτησης, η οποία λαμβάνεται πρόνοια να υλοποιηθεί με μέτρα αποσυμφόρησης που εφαρμόζονται για όλους τους κρατούμενους αναλογικά προς το ύψος της ποινής τους. Εντέλει, έτσι επιδιώκεται μια γενικότερη παρέμβαση ώστε οι συνθήκες κράτησης στις φυλακές να μην βάζουν περισσότερα λειτουργικά εμπόδια στην επανένταξη των κρατουμένων από όσα η ίδια η κράτηση τους. Αξίζει δε, να σημειωθεί ότι το φαινόμενο των συνωστισμού στις φυλακές ένα χρόνιο πρόβλημα της ελληνικής έννομης τάξης από το οποίο προέρχεται και το κύριο μέρος καταδικαστικών αποφάσεων εις βάρος της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Από τις ρυθμίσεις επηρεάζονται άμεσα οι κρατούμενοι στα καταστήματα κράτησης της χώρας, οι οικογένειες και οι οικείοι τους, η λειτουργία των σωφρονιστικών υπηρεσιών και του προσωπικού τους. Για το τελευταίο λαμβάνεται ειδική πρόνοια αύξησης θέσεων ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στην αποστολή του. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν έμμεση επίπτωση σε όλο το κοινωνικό σύνολο, με την έννοια ότι επιχειρούν να θέσουν τους όρους για την αποτελεσματικότερη άσκηση ποινικής και σωφρονιστικής πολιτικής, διαφυλάσσοντας κρίσιμα εγγυητικά χαρακτηριστικά ενός φιλελεύθερου προτύπου ποινικής καταστολής, αλλά και διατηρώντας τους μηχανισμούς της ποινικής καταστολής πρόσφορους να λειτουργούν στις περιπτώσεις των σοβαρών εγκλημάτων και των δραστών ή κρατουμένων που για εξαιρετικούς λόγους (λ.χ. σοβαρή ασθένεια) εμφανίζονται λιγότερο επικίνδυνοι.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.

Προσπάθεια αποσυμφόρησης του σωφρονιστικού συστήματος είχε πραγματοποιηθεί με μια σειρά από σχετικούς νόμους που εκδόθηκαν με σταθερή συγχύτητα την τελευταία δεκαετία (3346/2005, 3727/2008, 3772/2009, 3904/2010, 4043/2012, 4198/2013, άρθρο 11 Ν. 4274/2014). Η προσπάθεια εκείνη όμως αναφερόταν περισσότερο σε κρατούμενους που εξέτιαν ποινές χαμηλότερου ύψους. Έλειπε λοιπόν μια αναλογική –και συνταγματική οφειλόμενη (άρθρο 25 παρ. 1 δ' Συντ)- προσέγγιση απέναντι στο σύνολο των κρατουμένων και κατέληγε αναγκαία στην ανακύκλωση αποσπασματικών προσπαθειών διαχείρισης των προβλημάτων. Δίνεται πιά η δυνατότητα διαμόρφωσης ενός πεδίου επί του οποίου θα μπορέσει να αναπτυχθεί μια στρατηγικής πνοής πολιτική για όλο το σύστημα της ποινικής καταστολής σε κάθε όψη του (νομοθετική, δικαστική, σωφρονιστική) και κάθε λειτουργία του (αντεγκληματική και εγγυητική/φιλελεύθερη).

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού/συνωστισμού των καταστημάτων κράτησης στην Ελλάδα είναι ιδιάζον και χρόνιο. Ο σωφρονιστικός πληθυσμός είναι ιδιαίτερα μεγάλος λόγω εξάντλησης της αυστηρότητας τόσο στην πρόβλεψη των ποινών όσο και στην επιβολή και εκτέλεσή τους. Ιδίως, ως προς την έκτιση της ποινής ξεχωριστή αυστηρότητα επιδεικνύοταν σε συγκεκριμένες κατηγορίες κρατουμένων. Αρκεί να σημειωθεί ότι το φαινόμενο του υπερπληθυσμού που επιβαρύνει και τις συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων συνιστά τον κύριο λόγο καταδίκης της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβιάσεις του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ. Ενόψει αυτών των ιδιαιτεροτήτων πρώτιστο μέλημα ήταν η εφαρμογή διατάξεων που ακολουθούν προηγούμενα πρότυπα αποσυμφόρησης των ελληνικών φυλακών επεκτείνοντάς τα σε ευρύτερες κατηγορίες κρατουμένων και πάντα με την τίρηση της αναλογικότητας στην αντιμετώπισή τους. Σε κάθε περίπτωση ελήφθησαν υπόψη «Οι Ευρωπαϊκοί Σωφρονιστικοί Κανόνες» Rec 2006(2).

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

A. Ως προς την κύρια ρύθμιση, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Σχεδίου Νόμου: «Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων ανοικτής ή ημιελεύθερης διαβίωσης στα οποία θα υλοποιηθούν τα μέτρα της παρ. 1 του άρθρου 122 και παρ. 1 του άρθρου 123 του Ποινικού Κώδικα θα ρυθμιστούν με την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, που θα εκδοθούν με πρόταση των αρμόδιων Υπουργών». Υπολογίζεται ότι λόγω του σταδιακού τρόπου εισαγωγής της ρύθμισης αυτής, για λόγους δημοσιονομικούς, θα χρειαστεί η έκδοση τουλάχιστον 5 Π.Δ. που θα αφορά την ξεχωριστή ίδρυση και λειτουργία κάθε μιάς σχετικής δομής.

B. Περαιτέρω, ως προς τις λοιπές διατάξεις του Σχεδίου Νόμου στο άρθρο 8 παράγραφοι 10 και 11 του Σχεδίου Νόμου ορίζεται ότι:

«Αρθρο 8.

[...]

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται ο αριθμός των ωρών νυχτερινής απασχόλησης εργάσιμων ημερών, ημερήσιας και νυχτερινής απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας και καθ' υπέρβαση της εβδομαδιαίας υποχρεωτικής εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί εντός των Κατασημάτων Κράτησης και της υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης αυτών, καθώς και της κατανομής αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 21.1.2015.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται ο αριθμός των ωρών για εργασία πέραν του πενθημέρου του προσωπικού φρούρησης που υπηρετεί εντός των Κατασημάτων Κράτησης και της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 15.3.2015».

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

-Οι ρυθμίσεις δεν αφορούν άμεσα τις επιχειρήσεις. Παρόλα αυτά, από τον εκτιμώμενο αριθμό κρατουμένων που θα αποφυλακιστούν δυνάμει αυτό, που από προφορικές συνομιλίες με τους Διντες των Κατασημάτων Κράτησης της χώρας προκύπτει ότι θα ανέλθει σε περίπου 1700 έως 1950 αναμένεται να εξοικονομηθούν κρίσιμες δαπάνες που απαιτούνται για την κατά το μέρος που τους αντιστοιχεί λειτουργία των κατασημάτων κράτησης (σίτιση και άλλα υλικά καθημερινής εξυπηρέτησης, έξοδα για μεταγωγές, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κλπ).

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

-Δεν αναμένεται άμεση επίδραση των προτεινομένων ρυθμίσεων στη δομή της αγοράς.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

-Οπως 3.2

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

-Οπως 3.2

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

-Οπως 3.2

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

-Οπως 3.2

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

-Οπως 3.2

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

-Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού κρίνεται μικρότερη έναντι του αναμενόμενου οφέλους, διότι προβλέπεται πώς η βελτίωση του σωφρονιστικού συστήματος, επέρχεται περισσότερο με διατάξεις θεσμικού χαρακτήρα και όχι με τη σύσταση νέων δομών που θα απαιτούσαν την ικανοποίηση ιδιαίτερων υλικών αναγκών και πως η αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης σε βάθος χρόνου θα μειώσει το ύψος των δαπανών για την κράτηση δυσανάλογα μεγάλου, σε σχέση με τον γενικό πληθυνσμό της χώρας, αριθμού κρατουμένων.

Παρόλα αυτά, από το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 8 παράγραφοι 10 και 11 και του άρθρου 10 αναμένεται να προκύψει δαπάνη που αναγράφεται στην οικεία Οικονομική Έκθεση που συνοδεύει το Σχέδιο Νόμου.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία.

Πέραν των αναγραφόμενων στην οικεία Οικονομική Έκθεση που συνοδεύει το Σχέδιο Νόμου για τις οποίες ισχύει ότι εκεί αναγράφεται, οι λοιπές δαπάνες που προκύπτουν από αυτό θα καλυφθούν από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού έτους 2015 για το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

-Βλ. σημείωση για την αναγκαιότητα των ρυθμίσεων υπό 1.3.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

Ασφαλή στατιστικά δεδομένα δεν έγινε δυνατό να βρεθούν. Παρόλα αυτά μετά από επικοινωνία με τους Δντες των Καταστημάτων Κράτησης όλης της χώρας προέκυψε ότι ο αριθμός των ωφελουμένων από το Σχέδιο Νόμου κρατουμένων αναμένεται να ανέλθει κατ' ελάχιστον σε περίπου 1700 άτομα και μπορεί να φτάσει περίπου στα 1950..

4.3. Περιγράψτε ζεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

-Βλ. σημείωση για την αναγκαιότητα των ρυθμίσεων υπό 1.2.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

-Οι ρυθμίσεις επιδιώκουν την αποτελεσματικότερη áσκηση σωφρονιστικής πολιτικής και την ευχερέστερη και οριστική επανένταξη των κρατουμένων. Τα καταστήματα κράτησης όπου εκτίονται οι ποινές αναμένεται να ελαφρυνθούν από το έντονο φαινόμενο του υπερπληθυσμού/συνωστισμού, ώστε όσοι συνεχίσουν να εκτίουν ποινές σε αυτά να μπορούν να τύχουν καλύτερων συνθηκών διαβίωσης. Άλλωστε, σε εκείνους που αποφυλακίζονται περιλαμβάνονται κρατούμενοι που είναι σοβαρά ασθενείς και η αποφυλάκισή τους είναι óρος για την καλύτερη δυνατή πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και θεραπεία. Τέλος, ως προς τους κρατούμενους προς απέλαση αλλοδαπούς αναμένεται ότι η ολοκλήρωση των διαδικασιών απέλασής τους θα είναι έγκαιρη χωρίς να υποχρεούνται σε μεγάλης διάρκειας κράτηση, ενώ ήδη έχει εκτιθεί η περιοριστική της ελευθερίας τους ποινή. Όλα τα παραπάνω εκφράζονται εκδηλώσεις καλύτερης αντιμετώπισης των πολιτών που εκτίουν ποινές ή με κάθε τρόπο εμπλέκονται στην ποινική καταστολή, από τις ποινικές και διοικητικές αρχές.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

-Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν συνδέονται áμεσα με απλούστευση διοικητικών διαδικασιών. Παρόλα αυτά, κρίσιμες óψεις τους συνδέονται έμμεσα με την áρση των φαινομένων υπερφόρτωσης της διοικητικής λειτουργίας των υπηρεσιών των καταστημάτων κράτησης, αφού η óπαρξη λιγότερου πληθυσμού κρατουμένων συνοδεύεται από ελάφρυνση του διοικητικού και λοιπού λειτουργικού μηχανισμού τους.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

-Οι εισαγόμενες ρυθμίσεις δεν είναι άμεσα συναφείς με τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

- Δεν υπάρχει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λόγω μη συνάφειας των εισαγόμενων ρυθμίσεων με σχετικά ζητήματα.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

- Η δημόσια διοίκηση πραγματοποιείται σε διαλεκτική σχέση με τις κοινωνικές ανάγκες και δυνατότητες. Η σμίκρυνση του σωφρονιστικού πληθυσμού και η πρόβλεψη για ειδική δυνατότητα απόλυτης ή άλλων ευεργετημάτων ειδικών κατηγοριών αυτού ως προς τους οποίους απαιτούνταν ξεχωριστή πρόνοια (σοβαρά ασθενείς, μητέρες κρατούμενες με τα τέκνα τους, εξαρτημένοι, κρατούμενοι σε αστυνομικά τμήματα ή αστυνομικές δνσεις) θα δώσουν τη δυνατότητα στη διοικητική λειτουργία των καταστημάτων κράτησης να αποκτήσει και πάλι έναν ορίζοντα δυνατών υλικών παρεμβάσεων υπέρ των κρατουμένων που θα εξακολουθήσουν να εκτίουν την ποινή τους σε αυτά, εξαιτίας του εξορθολογισμού των γενικών αναγκών που θα προκύψουν στο εξής σχετικά. Η προετοιμασία αυτή συνιστά την αναγκαία βάση επί της οποίας θα πρέπει να δομηθεί μια νέα σωφρονιστική πραγματικότητα με περαιτέρω παρεμβάσεις σε θεμελιώδη αρνητικά χαρακτηριστικά του σημερινού συστήματος.

Η κατάργηση της θέσης του μετακλητού Γενικού Γραμματέα του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ θα επιφέρει αφενός μεν οικονομικό όφελος μέσω της μείωσης της σχετικής δαπάνης, καθώς επίσης και ευελιξία στο έργο του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

-Η επανειλημμένη ανάγκη παρέμβασης στο σωφρονιστικό σύστημα όπως εκδηλώνεται με το παρόν Σχέδιο Νόμου, ιδίως λόγω του φαινομένου του υπερπληθυσμού και των ελλείψεων σε επίπεδο υλικών δυνατοτήτων και έμψυχου δυναμικού, υποσημειώνει για άλλη μια φορά ό,τι η απονομή της Δικαιοσύνης πρέπει να γίνεται με επείκεια και εξορθολογισμένα ως προς το ύψος των επιβαλλόμενων ποινών. Κι αυτό γιατί από περισσότερες ασύνδετες μεταξύ τους περιπτώσεις αυστηρότητας, που έχουν οδηγήσει λ.χ. στην ύπαρξη πολύ υψηλών αριθμών σωφρονιστικού πληθυσμού που εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης, φαίνεται πως είναι δυνατό το συνολικό σύστημα να υπερφορτωθεί και να οδηγηθεί σε αδιέξοδο. Η συνειδητοποίηση της λειτουργίας ενός τέτοιου «μηχανισμού» μπορεί να επιδράσει έμμεσα στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

-Ελήφθησαν υπόψη οι διατάξεις του ελληνικού Συντάγματος, ιδίως των άρθρων 2, 4, 5, 21, 25.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

- Ελήφθησαν υπόψη όλες οι σχετικές αποφάσεις για την αιτιολόγηση των παρεμβάσεων στα οικεία άρθρα. Ιδίως, ελήφθησαν υπόψη οι εξής υποθέσεις αποφάσεων του

Ευρωπαϊκό Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προσφευγόντων κατά της Ελλάδας για παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ:

- 1.Μπούρος κ.α. 2015
2. Αθανασίου κ.α. 2014,
- 3.Λογοθέτης κ.α. 2014,
4. Καβούρης 2014,
5. Παπακωνσταντίνου 2014,
6. Τσόκας 2014,
7. Νιτσιέσκι 2013
8. Κανάκης 2013,
9. Τζαμαλής 2012,
10. Σαμαράς κ.α. 2012
11. Ταγκατίδης κ.α., 2011
12. **Νησιώτης 2011 (leading case)**
13. Ξηρός 2010

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ελήφθη υπόψη το σύνολο των διεθνών κειμένων από τα οποία απορρέουν υποχρεώσεις της ελληνικής πολιτείας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:

Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου [ΝΔ 53/1974, Ν. 2400/1996 και Ν. 3344/2005 (ΦΕΚ Α' 256/20.9.1974, Α'96/04.06.1996 και Α'133/06.06.2005)]

Σύσταση Rec (2006) (ως Ευρωπαϊκοί Σωφρονιστικοί Κανόνες) (Επιτροπή Υπουργών Συμβούλιον Ευρώπης 11/1/2006).

Νόμος 2462/1997 σχετικά με την κύρωση των Συμφώνων για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του Ο.Η.Ε. Δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α' 25/26-2-1997.

Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Ν. 2101/1992 ΦΕΚ Α'192

Στοιχειώδεις Κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για την Απονομή της Δικαιοσύνης σε Ανηλίκους (Κανόνες του Πεκίνου).

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

- Κατά την εκπόνηση του Σχεδίου Νόμου ελήφθη υπόψη το σύνολο των προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ιδίως το Άρθρο 3: «Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχείριστον απανθρώπους ή εξευτελιστικά». Εκτιμήθηκε άλλωστε ξεχωριστά ότι η μη επαρκής παροχή ιατρικής περιθαλψης και μέσων για την αντιμετώπιση των βασάνων και κόπων που συνεπάγονται ορισμένες παθήσεις και αναπηρίες μπορεί να συνιστά ξεχωριστό λόγο που εκτιμάται ως υποβολή του κρατούμενου σε εξευτελιστική ή απάνθρωπη μεταχείριση. (Βλ. σχετικά και από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου το μέρος που προαναφέρθηκε και ιδίως, *Peers* κατά *Ελλάδος*, 19.4.2001, *Σερίφης* κατά *Ελλάδος*, 2.11.2006, *Κοτσαντής* κατά *Ελλάδος*, 12.6.2008, *Ξηρός* κατά *Ελλάδος*, 9.9.2010, *Νησιώτης* κατά *Ελλάδος*, 10.2.2011).

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

-*Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.*

-*Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης*

(A) *Αναπληρωτής Υπουργός Προστασίας του Πολίτη*

(B) *Αναπληρωτής Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής*

(Γ) *Αναπληρωτής Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης*

-*Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων*

(A) *Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας*

-*Υπουργείο Εξωτερικών*

-*Υπουργείο Οικονομικών*

-*Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων*

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

-Διντες Καταστημάτων Κράτησης, καθηγητές πανεπιστημίου, οργανισμούς απεξάρτησης, υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Η Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και η διοίκηση των καταστημάτων κράτησης της χώρας.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

-Δεν προβλέπεται με το υπό εξέταση σχέδιο νόμου η σύσταση νέου φορέα με τα παραπάνω στοιχεία.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (KE.N.E.)

- Ακολουθήθηκαν οι δέοντες κανόνες αφού άλλωστε αφενός μέλη της Επιτροπής έχουν συμμετάσχει και στο παρελθόν σε παρόμοιες επιτροπές, ενώ αφετέρου υπήρξε σχετική ειδική συνεργασία με την ίδια την KE.N.E.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Αντικαθίστανται ή τροποποιούνται διατάξεις των εξής νομοθετημάτων:

1 . N. 4274/2014 ΦΕΚ Α' 147

- 2 . Ποινικός Κώδικας ΠΔ 283/1985, ΦΕΚ Α'106, όπως ισχύει.
- 3 . Κώδικας Ποινικής Δικονομίας ΠΔ 258/1986, ΦΕΚ Α'121, όπως ισχύει.
- 4 . N. 4139/2013 ΦΕΚ Α' 74
- 5 . N. 2298/1995 ΦΕΚ Α' 62
- 6 . N. 3860/2010 ΦΕΚ Α' 111,

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

-Πέραν των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 του Σχεδίου Νόμου που αφορούν μεταρρυθμίσεις διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ως προς τις οποίες ελήφθη η μέριμνα η μέθοδος που ακολουθήθηκε να είναι νομοτεχνικά προσαρμοσμένη στις ήδη υπάρχουσες ρυθμίσεις και θεσμούς των εν λόγω Κωδίκων, έγινε προσπάθεια αποσαφήνισης σημείων του Νόμου για τα Ναρκωτικά (N. 4139/2013, ΦΕΚ Α' 74) που δημιουργούσαν προβλήματα και βελτίωση της χρησιμοποιούμενης σε αυτόν ορολογίας. Η παραπάνω φροντίδα κατατείνει κατά τους συντάκτες του σχεδίου νόμου σε απλούστερη διατύπωση των διατάξεων, κάτι που ενισχύει το αίσθημα της ασφάλειας δικαίου.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

-βλ. αιτιολογική έκθεση.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Το Σχέδιο Νόμου αναρτήθηκε στον ιστότοπο oepengov.gr όπου υπήρξε παρέμβαση σημαντικών φορέων με θετικά σχόλια για αυτό, όπως ιδίως:

1. Ιδρυμα Μαραγκοπόλου για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων
2. Ελληνική Ενωση Δικαιωμάτων των Ανθρώπων
3. Επάνοδος
4. Δντες Καταστημάτων Κράτησης

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

βλ. αναλυτικά σε συνυποβαλλόμενη «έκθεση Διαβούλευσης»

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

βλ. αναλυτικά σε συνυποβαλλόμενη «έκθεση Διαβούλευσης»

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

βλ. αναλυτικά σε συνυποβαλλόμενη «έκθεση Διαβούλευσης»

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

«Άλλη διάταξη» υπό την παραπάνω έννοια είναι αυτή τον άρθρον 8 παρ. 11 που ορίζει ότι: «Η προθεσμία της παραγράφου 6 του άρθρου 10 του β.δ. 3082/1954 (ΦΕΚ Α' 257), όπως αυτή είχε παραταθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 50 του ν. 3772/2009 (ΦΕΚ Α' 112), παρατείνεται περαιτέρω μέχρι 31-12-2016». Με αυτή επιδιώκεται να λυθεί διά παρατάσεως το πρόβλημα του απαιτούμενου χρόνου σχετικά με διευθετήσεις ως προς το αρχείο συνταχθεισών διαθηκών.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα
-βλ. 11.1

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

-βλ. 11.1

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

-βλ. 11.1

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

-βλ. 11.1

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

-Πρόκειται για ρύθμιση που εισήχθη λαμβανομένων υπόψη των αναγκών του Πρωτοδικείου Αθηνών.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

-βλ. σχετικά «Εκθεση Διαβούλευσης»

Αθήνα, 31/03/2015

Εκ μέρους των Συντακτών του Σχεδίου Νόμου